

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2CoP/87/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8111234468
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2012:8111234468.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci mal. E. E., nar. X.X.XXXX a mal. J. E., nar. XX.X.XXXX, zastúpených opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, za účasti matky J. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. A. XXX, toho času R. X, H., zastúpenej JUDr. Karolom Ševcom, advokátom so sídlom v Prešove, Hlavná 29 a otca E. E., nar. X.X.XXXX, bytom F. A. XXX, zastúpeného JUDr. Róbertom Liškom, advokátom so sídlom v Poprade, Štefánikova 39, o zníženie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo 16.7.2012 č.k. 29 P 200/2011 - 71 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh zamietol a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Vykonaným dokazovaním súd prvého stupňa dospel k záveru, že od posledného rozhodnutia súdu o výške výživného nedošlo k zmene pomerov na strane maloletých detí, keďže táto úprava prebiehala v roku 2011. V tom čase bola matka nezamestnaná, evidovaná na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad a otec pracoval ako živnostník v F. s priemerným mesačným príjmom 1.200 - 1.300 Eur. V súčasnosti je matka naďalej nezamestnaná, otec pracuje v Nemocnici H. ako pomocný pracovník s mesačnou mzdou 358,83 Eur. Zároveň je spoločníkom a konateľom spoločnosti Family M+S, s.r.o., F. A.. Súd prvého stupňa zvážil možnosti, schopnosti a majetkové pomery otca, ako aj odôvodnené potreby maloletých detí a dospel k záveru, že naposledy určené výživné vo výške po 150 Eur mesačne zodpovedá jeho osobným a majetkovým pomerom a zodpovedá zákonným kritériám pre určenie rozsahu výživného. Zdôraznil, že náklady na výživu maloletých detí boli preukázané, sú opodstatnené a zodpovedajú ich veku. Otec podľa súdu prvého stupňa mal všetky možnosti a schopnosti preto, aby na výživu detí prispieval aspoň sumou po 150 Eur mesačne. Jeho príjem v súčasnosti klesol, avšak je podľa názoru súdu v jeho možnostiach nájsť si vhodnejšiu prácu, aby dosiahol príjem, z ktorého dokáže potreby maloletých detí zabezpečiť. Zdôraznil, že síce došlo k zmene pomerov od posledného rozhodnutia súdu, avšak tento prihliadol na dôvod ukončenia pracovného pomeru otca v F.. Otec uviedol, že tento pracovný pomer ukončil dohodou, avšak z listov spoločnosti Herdich Slovakia, s.r.o., plynie, že bol niekoľkokrát upozorňovaný na porušovanie pracovnej disciplíny a možnosť ukončenia pracovného pomeru okamžite podľa § 68 ods. 1 Zákonníka práce. Toto konanie súd prvého stupňa považoval na strane otca za vzdanie sa výhodnejšieho zárobku, zamestnania alebo majetkového prospechu podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Ukončenie pracovného pomeru v F. považoval za špekulatívne konanie zo strany otca s cieľom vyhnúť sa plateniu alebo plneniu vyživovacej povinnosti. Do danej situácie sa otec dostal podľa súdu prvého stupňa vlastným pričinením. Nepribudla mu žiadna vyživovacia povinnosť. Nič nebráni otcovi, aby si hľadal zamestnanie aj v odbore, na ktorý nemá kvalifikácie. Je zodpovedný za svoje deti rovnako ako ich matka. Je teda jeho povinnosťou snažiť sa zarobiť tak a toľko, aby vedel zabezpečiť ich dôstojný život. Ďalej uviedol, že otec bol vlastníkom osobného motorového vozidla, ktoré previedol na svoju sesternicu a taktiež previedol svoj podiel na rodinnom dome, ktorý zveľadil hypotekárnym úverom.

Z tohto konania jednoznačne vyplýva účelové konanie otca. Tento je aj spoločníkom spoločnosti Family M+S, s.r.o., F. A., má teda príjem z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu. Túto skutočnosť bol povinný preukázať, avšak danú povinnosť si nesplnil a nepredložil súdu podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov. Práve z daňového priznania spolu s peňažnými denníkmi za dané obdobie je možné zistiť tieto okolnosti. Súd prvého stupňa tak uzavrel, že aj keď od posledného rozhodnutia súdu o výživnom došlo k zmene pomerov na strane otca, táto zmena neodôvodňuje zníženie výživného. Preto tento návrh zamietol ako nedôvodný.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec maloletých detí, ktorý navrhol rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vrátiť mu vec na ďalšie konanie. Vytýka súdu prvého stupňa, že žalovanému odňal možnosť konať pred súdom tým, že napriek telefonickému ospravedlneniu právneho zástupcu a žiadosti o odročenie pojednávania z dôvodu, že tento sa nachádzal na ceste zo zahraničia z rodinnej dovolenky a nemohol sa pojednávania zúčastniť, súd prvého stupňa dňa 16.7.2011 bez jeho prítomnosti vykonal pojednávanie. Otec je práva neznalý a mal za to, že konanie bez jeho prítomnosti nebude prebiehať. Ďalej otec poukázal na to, že od vydania predchádzajúceho súdneho rozhodnutia sa zmenili pomery na strane otca a to tak, že jeho priateľka je tehotná a v najbližšom čase nastúpi na materskú dovolenku, čím sa zmenia pomery otca. Nie je tiež pravdou, aby otec bol odsúdený na trest odňatia slobody v konaní 4 T 6/2012, keďže proti rozhodnutiu súdu bol podaný opravný prostriedok. Náklady, ktoré si matka maloletých detí uplatňuje, nie sú v súlade so súčasným stavom, sú značne nadhodnotené a zdvojené. Zdôrazňuje, že matka maloletých detí sa dlhodobo vyhýba práci aj napriek dosiahnutému vzdelaniu, vyhovuje jej situácia keď nepracuje, neplatí hypotekárny úver na nehnuteľnosť, túto znehodnocuje a ničí aj iný majetok patriaci do BSM. Otec ukončil svoj pracovný pomer v zahraničí z dôvodu, že došlo ku kríze na pracovnom trhu, najmä sa ale chcel a chce starať o svoje maloleté deti a k ukončeniu pracovného pomeru ho viedla aj situácia, že matka maloleté deti vyhodila na ulicu, potom ako sa chceli vrátiť bývať v tom čase do F. A. k otcovi, čo deti otcovi telefonovali do zahraničia. Otec zdôrazňuje, že vždy chcel a chce pracovať a predkladanie niekoľko rokov starých upozornení na porušovanie pracovnej disciplíny nemá právny význam pre § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Zdôrazňuje, že matka sa dlhodobo vyhýba práci v meste sídla VÚC, kde v jej profesnom odbore je množstvo pracovných ponúk. Matka otca pred deťmi hrubo uráža a osočuje, posielala mu SMS správy plné vulgarizmov na jeho osobu a podobne. Nie je mu známe, ako súd získal informáciu, že otec previedol počas konania svoj podiel na rodinnom dome. Je to nezmysel a o tom svedčí aj doklad LV č. XXX kat. úz. F. A.. Pokiaľ ide o odpredaj osobného motorového vozidla, je pravdou, že toto odpredal sesternici, nemal ho z čoho splácať a nemal finančné prostriedky na jeho opravu. Poukázal tiež na správanie sa matky maloletých detí, ktoré viedlo k tomu, že táto má na základe predbežného opatrenia zakázaný vstup do bytu č. X v F. A.. Pokiaľ ide o spoločnosť Family M+S, s.r.o., F. A., táto vznikla iba v apríli 2011 po návrate otca zo zahraničia a nevykonáva takmer žiadnu činnosť.

Matka navrhla rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle zásad vyjadrených v § 212 O.s.p. spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a zistil, že nie sú dané podmienky pre potvrdenie, ani pre zmenu preskúmaného rozhodnutia, keď zároveň súd prvého stupňa sa nevyporiadal so všetkými okolnosťami potrebnými pre správne rozhodnutie o veci.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Pokiaľ ide o určenie vyživovacej povinnosti zo strany povinného rodiča voči dieťaťu, vo všeobecnosti sa v tomto smere vychádza z hľadísk uvedených v ustanovení § 75 Zákona o rodine, ktorými sú odôvodnené potreby oprávneného, ako aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Samotné výživné slúži na uspokojovanie všetkých dôvodných hmotných potrieb oprávneného dieťaťa, pričom tieto potreby sú vždy bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi povinného rodiča. Rozhodnutie súdu, ktorým sa určilo výživné, je možné zmeniť spravidla vtedy, ak dôjde k zmene pomerov účastníkov, pričom pri rozhodovaní o zmene výživného je vždy potrebné porovnať okolnosti dôležité pre jeho určenie v čase skoršieho, ako aj nového rozhodnutia a vyhodnotiť existenciu závažnejšej zmeny okolností vo vzťahu k tým, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu.

Ako vyplynulo z obsahu spisu, posledná úprava výživného vo vzťahu k maloletým deťom E. bola vykonaná rozsudkom Okresného súdu Prešov z 17.5.2011 č.k. 36 P 30/2011 - 82. V tomto konaní rodičia uzavreli dohodu, podľa ktorej sa maloleté deti zverili do starostlivosti matky a otec sa zaviazal prispievať na ich výživu sumou po 150 Eur mesačne od 1.1.2011 opakovane do budúcnosti. Bolo rozhodnuté o dlžnom výživnom a jeho splácaní zo strany otca a o oprávnení otca stretávať sa s oboma deťmi. V tom čase bola matka maloletých detí nezamestnaná, evidovaná na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad a otec pôsobil ako živnostník v F. s priemerným mesačným zárobkom 1.200 - 1.300 Eur. Mal. E. bol žiakom tretieho ročníka základnej školy a mal. J. žiačkou prvého ročníka základnej školy.

Pokiaľ ide o maloleté deti, u týchto sa od doby poslednej úpravy výživného pomery výrazným spôsobom nezmenili. Žijú v domácnosti matky, ktorá je ďalej bez zamestnania, vedená na príslušnom Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny ako uchádzačka o zamestnanie.

Otec detí sa v júli 2011 vrátil na územie Slovenskej republiky. Pokiaľ ide o jeho pracovnú činnosť v F. republike, poukazoval na to, že v dôsledku vplyvov hospodárskej krízy stratil prácu a zároveň zdôrazňoval, že sa chcel vrátiť na územie Slovenska aj vzhľadom na maloleté deti a namietané výchovné pôsobenie matky, keď v tomto smere poukazoval na incident riešený aj OO PZ Prešov - sever 14.4.2011. Otec sa v decembri 2011 zamestnal v Nemocnici H., a.s., ako pomocný pracovník v zdravotníctve, kde jeho príjem určený mzdovým výmerom predstavuje 375,80 Eur mesačne. Je spoločníkom a konateľom spoločnosti Family M+S, s.r.o., F. A..

Súd prvého stupňa pri rozhodovaní o návrhu otca na zníženie výživného postupoval v zásade správne, ak porovnával zmenu pomerov na strane účastníkov existujúcich v dobe predchádzajúcej úpravy výživného a v súčasnom období. V tejto súvislosti poukázal na to, že otec sa svojim konaním u zamestnávateľa spoločnosti Herbich Slovakia, s.r.o., vzdal výhodnejšieho zárobku, zamestnania alebo majetkového prospechu v súlade s ustanovením § 75 ods. 1 Zákona o rodine.

Obsah spisu Okresného súdu Prešov sp. zn. 36 P 30/2011 však potvrdzuje to, že otec v uvádzanej spoločnosti ukončil pracovný pomer dohodou a to ešte k 1.3.2010. Otec v spomínanom konaní uvádzal, že aj naďalej potom pracoval v F., avšak už ako živnostník a vykonával práce pre podnikateľa R. T.. Ako sa s dôvodmi ukončenia pracovného pomeru otca v tomto zaradení v zahraničí vypořiadal prvostupňový súd, z preskúmaného rozhodnutia zistiteľné nie je. Nedá sa preto ani posúdiť dôvodnosť aplikácie ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine prvostupňovým súdom pri posudzovaní opodstatnenosti tohto nároku. Je pritom potrebné zdôrazniť, že odôvodnenie rozhodnutia dovoľuje účastníkom konania posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné procesné predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní o veci samej. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je predovšetkým preukázať jeho správnosť a odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutia.

Úlohou súdu prvého stupňa v ďalšom konaní bude predovšetkým dôsledne zistiť, aké boli príjmové a zárobkové pomery otca v jeho poslednom zamestnaní, v ktorom pôsobil v F. a z akého dôvodu došlo z jeho strany k ukončeniu pracovnej činnosti. Súd prvého stupňa by v tejto súvislosti mal vyhodnotiť a zistiť okolnosti ukončenia pracovnej činnosti otca a to aj v nadväznosti na jeho v konaní deklarovaný záujem starať sa o deti v dôsledku ním namietaného výchovného pôsobenia matky. V tomto smere by malo byť zrejmé, či skutočne mohlo ísť o opravdivý záujem otca starať sa a venovať deťom a či tento bol aj podporený konkrétnymi úkonmi z jeho strany. Skutočnosť, že otec mal previesť spoluvlastnícky podiel k nehnuteľnostiam z LV č. XXX kat. úz. F. A., zo spisu zatiaľ zrejme nie je a pre úplnosť prvostupňový súd z úplného výpisu daňového priznania týkajúceho sa spoločnosti Family M+S, s.r.o., F. A., zistí rozsah ňou dosahovaných príjmov v príslušnom zdaňovacom období.

V závislosti od výsledkov týchto zistení prvostupňový súd o veci opätovne rozhodne. So zreteľom na prezentované dôvody tak odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil postupom podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O.s.p.), v ktorom rozhodne aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.